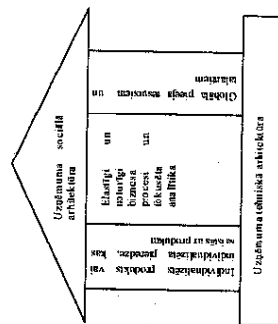

uzņēmējdarbības orientēšanos uz precēm un pakalpojumiem ar augstu pievienoto vērtību. Atslēgs vārds šai tendencei neapšaubāmi ir - inovācija. Neskatoties uz to, ka Latvijas inovāciju indekss ir viszemākais ES dalībvalstu vidū (pēc 2010. gada Innovation Union Scoreboard pētījuma datiem) un tikai aptuveni 25% uzņēmumu bija inovatīvi (salīdzinot ar vidēji- 52% uzņēmumu), šajā jomā ir vērojamas pozitīvas tendences un lielas iespējas arī pakalpojumu uzņēmumiem, jo inovatīva ražošanas mūsdienīgu ekonomiskajā situācijā nevar būt konkurētspējīga bez inovatīviem pakalpojumiem. Latvija veic pasākumus inovatīvas darbības veicināšanai, piem., grozījumi Augstskolu likumā orientēti uz inovatīvas darbības aktivizēšanu. Nevajadzētu arī ignorēt Latvijā izveidojušos tautsaimniecības struktūru, kurā dominē pakalpojumi, un pretstatīt ražošanu un pakalpojumus, kaut arī tas ir vērojams ES struktūrfondu sadalē un dažādās atbalsta aktivitātēs.

Izstrādājot inovatīvu pakalpojumu, jāņem vērā esošās tendences inovāciju jomā, kā piemēram profesoru C.K. Prahalada (C.K. Prahalad) un M.S. Krišana (M.S. Krishnan) izstrādāto „inovāciju jauno māju”, kas parādīta attēlā.

Att. Inovāciju jauno māju [C.K. Prahalads, M.S. Krishnans]

Inovatīvu pakalpojumu kvalitātes nodrošināšana ir būtisks šo pakalpojumu veiksmes un konkurētspējas faktors. Lai varētu nodrošināt inovatīvu pakalpojumu kvalitāti, ir jābūt iespējai pakalpojumu kvalitāti novērtēt. Kvalitātes novērtēšanai var izmantot metodoloģiju, kas balstās uz pieciem principiem: inovāciju un to kvalitātes izmaksu minimizācija, izmaksu novērtēšanas nepārtrauktība, sasniegšana ar kvalitātes līmeni; agrīzā ekonomiskās saites aktīva izmantošana; sabalansēta starp inovatīvu pakalpojumu kvalitāti, izmaksām un to izstrādes un ieviešanas tirgū laiku. Visam iepriekšminētajam jābalstās uz trīs pamatelementiem: inovācijām; kvalitātes līmeni un pakalpojumu ieviešanu, izmantojot efektīvus mērķus pasākumus.

M.Grīnbergs, A.Auziņš ZEMES IZMANTOŠANAS MĒRKU ATTĪSTĪBAS IETEKME UZ LATVIJAS TAUTSAIMNIECĪBU

M. Grīnbergs, A. Auziņš INFLUENCE OF DEVELOPMENT OF LAND USE GOALS TO THE ECONOMICS OF LATVIA

Zeme raksturo vidi cilvēku sociāli ekonomiskajām aktivitātēm un ir pamats ekosistēmu eksistences funkcionēšanai, iekļaujot sevī resursu, tiesību un vērtības dimensijas. Zemes

resursi ietver gan virsējos, gan pazemes slāņus, kā arī cilvēka radītos uzlabojumus un dabiski veidojušos objektus kādā noteiktā teritorijā, piemēram, mežus un ūdeņus. Tādējādi zemes izmantošana attiecina uz zemes derīgo īpašību izmantošanu. Zinātnisko pētījumu rezultāti saistībā ar zemes resursu izmantošanu sabiedrības vajadzību nodrošināšanai norāda uz zemes pārvaldības ietvaru, kurā ir pēlami zemes izmantošanas problēmjautājumi un novērtējama zemes izmantošanas efektivitāte tās paaugstināšanas nolūkā.

Kopš seniem laikiem zeme ir bijusi galvenais ražošanas līdzeklis un ienākumu avots. Ražošana, preču un pakalpojumu tirgus un ar zemi saistītas infrastruktūras attīstība, kā arī zemes resursu vislabākā izmantošanas veida noteikšana ir svarīga valsts un pašvaldību politikas daļa. Zemes izmantošanas mērķis norāda uz nolūku, kādām konkrētajā teritorijā esošie resursi izmantojami, kā arī kādu funkciju īstenošanai attiecīgās zemes platības nepieciešamas. Zemes pārvaldībā, lai noteiktu vispārēju ilgtermiņa mērķus, tos konkrētāzēnu un noteiktu tiem atbilstošus uzdevumus, sākotnēji tiek apzināti esošie zemes resursi, tiek identificētas vajadzības un problēmas, tad noskaidrotas to risināšanas praktiskās iespējas. Zemes izmantošana tiek plānota, izstrādājot teritorijas attīstības plānus, tādējādi tiek pamatota zemes labākas un efektīvākas izmantošanas praktiska realizācija, kuras rezultātā attiecīgajā teritorijā ieguvums būs iespējami lielāks. Taču katras tautsaimniecības nozares ieguldījums jeb pievienotā vērtība kopējā valsts IKP ir saistāma ar nozares funkcionālo mērķu īstenošanu noteiktā teritorijā.

Kopējā pievienotā vērtība (KPV) saskaņā ar LR Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) definīciju tiek aprēķināta naudas izteiksmē kā preču un pakalpojumu izlaides un starptarifiera vērtības starpība. Tās aprēķina pamatā tiek ietverti CSP un citu valsts iestāžu apkopotie dati. KPV sastāva analīze atbilstoši ekonomiskās darbības veidiem un tās izmaiņām laikā dod iespēju izsekot struktūras pārmaiņām tautsaimniecības nozarēs un salīdzināt attīstības gaitu attiecīgās teritorijās. Funkcionāli nepieciešamās zemes platības katrā no darbības veidiem saistāmas ar nekustamā īpašuma tirgus izpēti, analizējot pieprasījuma dinamiku attiecīgajos tirgus segmentos.

Latvijas tautsaimniecībā laikā posmā pēc 2000.gada ir novērojamas būtiskas izmaiņas, kuras atspoguļo galvenie ekonomisko situāciju raksturojošie rādītāji. Tautsaimniecības nozaru attīstības dinamiku šajā laikā posmā ietekmējuši dažādi aspekti. Pētījuma rezultātā identificēti galvenie zemes izmantošanas mērķi un, atbilstoši to attīstībai pārskatāmā laikā posmā, raksturota šīs attīstības ietekme uz Latvijas tautsaimniecības nozaru attīstību. Pētījuma gaitā noteikti zemes izmantošanas mērķi pēc to funkcionālītātes, izpēti tautsaimniecības struktūra un mērķiem atbilstošu nozaru attīstības dinamika, izpēti pieprasījuma pēc funkcionāli nepieciešamām zemes platībām dinamika, kā arī novērtēta zemes izmantošanas mērķu ietekme uz attiecīgo tautsaimniecību nozaru attīstību pārskatāmā laikā posmā.

J.Grīzāns, A.Auziņš, J.Vanags ZALĀS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA – MŪSDIENU PILSETU DINAMISKAS IZAUGSMES IZAICINĀJUMS

J.Grīzāns, A.Auziņš, J.Vanags GREEN INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT – CHALLENGE OF THE MODERN URBAN DYNAMIC GROWTH

Scientific researches on the historical development of the nature show that millions of years the nature evolved on its own laws. Only with the emergence of the modern civilization the balance of the nature was destroyed. Once the Romans cut a wide range of forested areas in Italy, but in recent times and in the 20th century people inhabited and transformed almost all regions of the world. Creating their own settlements, people increasingly have tried to adapt